

Õiguskantsler

Mihhail Kõlvart
Tallinna Linnavalitsus
linnapea@tallinnlv.ee

Teie nr

Meie 15.02.2023 nr 7-5/230020/2300785

Kõneravi lasteaias

Lugupeetud linnapea

Õiguskantsleri poole pöördus [ ] kaebusega, et [ ] linnosavalitsus ei nõustunud hüvitama tema lapse kõneravile tehtud kulutusi.

Leian, et lapsel on õigus saada tasuta kõneravi lasteaias ([koolieelse lasteasutuse seaduse \(KELS\) § 14 lg 2](#)). Kohalik omavalitsus ei saa loobuda lapsele toe pakkumisest selle tõttu, et lasteaias ei ole logopeedi. Kõneravi võimalused lasteaias peab looma lasteaia pidaja, kes konkreetsel juhul on Tallinna linn, ning logopeedi abi lasteaias peab korraldama direktor. Kui omavalitsus jätab oma ülesande täitmata ehk logopeedi abi korraldamata, tuleb tal hüvitada lapsevanemale tema tehtud kulutused. Kohalik omavalitsus ei saa seadusest tulenevat kohustust eirata.

Koolivälise nõustamismeeskonna [ ] soovitusel kohaselt vajab [ ] laps logopeedi abi kolm korda nädalas. Laps on käinud kodu lähedal logopeedi juures alates [ ] ja vajab kõneravi ka edaspidi. Lapse saatis kõnearengu hindamiseks logopeedi juurde perearst. Kuigi lapse kõne arengut ei hinnatud lasteaias, on alust arvata, et lasteaed teadis või vähemalt pidi teadma lapse logopeedilise abi vajadusest juba alates [ ]. aasta sügisest. Niisiis oleks lasteaial tulnud pakkuda omal algatusel ja koostöös vanemaga lapsele abi juba [ ]. aasta sügisest ([KELS § 1 lg 2](#), [§ 17](#) ja [§ 22 lg 3](#)).

Lapsevanem teavitas lasteaia õppealajuhatajat koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel [ ]. aasta augustis. Lasteaed vastas vanemale, et lasteaias logopeedi ei ole, aga lapsele pakutakse eripedagoogi abi. Eripedagoogi juures käis laps siiski vaid ühel korral. Vanem on taotlenud lapsele koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel kohta tasandusrühmas, kus vajalik abi oleks olemas. Seni ei ole tasandusrühma lapsele pakutud. Kõneravi on laps siiani saanud vanema algatusel ja kulul lasteaiast väljaspool kaks või kolm korda kuus, ent see ei toeta last piisavalt. Varem maksis lapsevanem ühe külastuskorra eest 45 eurot, kuid selle aasta algusest tuleb tal maksta 60 eurot.

Lasteaiaõpetajad küll toetavad praegu lapse kõne arengut mitmesuguste tegevustega, kuid õpetajatel puudub erialane kõneravi ettevalmistus, mis on olemas logopeedil (vt [Tartu Ülikooli õppekava „Eripedagoogika ja logopeedia“](#); S. H. Ebbels jt, [„Evidence-based pathways to intervention for children with language disorders. International Journal of Language & Communication Disorders“](#), järelduste viimane lõik, lk 5).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Kui laps saab kõneravi juba lasteaias, on võimalik, et kooli minnes ta enam logopeedi abi ei vaja või vajab seda tunduvalt vähem. Õiguskantsleri nõunikud on aasta alguses külastanud Tallinna linnale kuuluvaid koole, kus käivad rohkem tuge vajavad lapsed. Koolid on kinnitanud, et lastel oleks koolis kergem, kui nende abivajadust oleks märgatud ja abi pakutud juba lasteaias (vt ka [P. Häidkind „Erivajadustega lapsed lasteaias“, lk-d 198–220](#)).

[ ]linnaosavalitsus on soovitanud, et vanem taotleks Sotsiaalkindlustusametilt lapse puude tuvastamist, et tal oleks edaspidi võimalik saada riiklikult rahastatud [sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuseid \(sotsiaalhoolekande seaduse § 59 lg 1 p 1\)](#). Lapse puude tuvastamine ei võta lasteaialt kohustust korraldada lapsele logopeedi abi. Kui lasteaias logopeedi ei ole, ei pea vanem lapsele valima uut lasteaeda või viima teda Tallinna Õppenõustamiskeskuse või mõne teise logopeedi juurde. Põhjendatud juhtudel võib lasteaed viia ise lapse lasteaiast mõistlikul kaugusel asuva logopeedi juurde, arvestades seejuures lapse huve (nt lasteaia päevakava, lapse uneaega, kas käik võib teekonna pikkuse tõttu olla lapse jaoks ebamõistlikult väsitav jne). Kui teenust osutatakse väljaspool lasteaeda, vastutab transpordi korraldamise ja tasumise eest kohalik omavalitsus (vt [õiguskantsleri 18.03.2022 seisukohta „Tugi erivajadustega lastele“, p 11](#)).

Lapsevanem soovib saada lapsele kõneravi lasteaias. Hoolimata lapsevanema taotlusest ei ole linn talle abi pakkunud, vaid on jätnud enda ülesande täitmise vanema õlule. Pere hea majanduslik olukord või asjaolu, et lapsel ei ole puuet tuvastatud, ei saa olla linnale takistuseks lapsele vajaliku abi andmisel ja seadusest tuleneva kohustuse täitmisel. Kuna lasteaed ei ole seni lapsele tasuta kõneravi pakkunud ning lapsevanem on pidanud logopeediteenuse eest ise tasuma, on vanemal õigus saada selle kulu katteks kompensatsiooni.

Palun andke teada, kuidas linn olukorra lahendab. Arvestades Tallinna Haridusametist saadud teavet, et on veel palju teisigi Tallinna linnale kuuluvaid lasteaedu, kus logopeedi ei ole (vt ka [M. Hallap ja M. Padrik „Logopeedide nappusest logopeedide pilgu läbi“](#)), palun Tallinna Linnavalitsusel lasteaedadele selgitada, kuidas tuleb neis lasteaedades lastele logopeediteenust korraldada. Ootan Teie vastust võimaluse korral hiljemalt 15. märtsiks 2023.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: Haridus- ja Teadusministeerium
Sotsiaalministeerium
[ ]
Tallinna Haridusamet